

BAYAT

№ 12 (594)

Eldar Baxış

SƏRÇƏ BALASI

İlahi, mənə yox, mən istəmirəm,
 İlahi, yazığın gəlsin bu qıza.
 Elə eləmə ki,
 oğlanlar, qızlar,
 Kişilər, arvadlar gülsün bu qıza.
 Elə eləmə ki,
 vüsal yerinə
 Göz yaşı danışsın, qəhər danışsın.
 Bir qızdan bir bölük adam danışsın,
 Bir qızdan bir böyük şəhər danışsın.
 Elə eləmə ki, bu qız bu eldə,
 Dilə-dişə düşsün məndən ötəri
 Sərcə balasıdı bu qız bu saat,
 Boynunu uzadıb dəndən ötəri.
 Bu qızın
 bu saat məndən umduğu,
 Məndən istədiyi dən məndə yoxdu.
 Bu qız ay istəyir, ay yoxdu məndə,
 Bu qız gün istəyir gün məndə yoxdu.
 Sevgi yoxdu məndə sevəm bu qızı,
 Elə axan suyu belə döndərim.
 Çevirəm özümü kəpənəyə mən,
 Bu qızı çiçəyə, gülə döndərim.
 Səndən çiçək olmaz,
 səndən gül olmaz,
 Məndən də kəpənək, sərcə balası.
 Durduğumuz yerdə biz niyə duraq,
 Biz niyə tərənək, sərcə balası?
 Lap belə tərəndik, lap belə getdik,
 Sən deyən, mən deyən olası deyil.
 Sərcə balasısan sən bu dünyada,
 Şair ki, kəpənək balası deyil.
 Kəpənək olmuşam dünyada bir vaxt,
 Qanadım da olub bilmək istəsən.
 İstəyim də olub özümə görə,
 İnadım da olub, bilmək istəsən.
 O qanad,
 o inad,
 o istək hanı,-
 O qanad,
 o inad,
 o istək öldü.
 Bircə gün çəkmədi gəlib-getməyi,
 Kəpənək doğuldu, kəpənək öldü.
 Ağca pambıq kimi,
 ağca yun kimi,
 Diddilər, diddilər o kəpənəyi.
 Daraşib qanadlı, əlli-ayaqlı,
 Yedilər, yedilər o kəpənəyi.
 Hanı o kəpənək, hanı o sevgi?-
 Yaşamır, yaşamır, sərcə balası.
 Bu ağ kəpənəklər o kəpənəyə,
 Oxşamır, oxşamır, sərcə balası.
 Sən ey yeri, göyü yaradan kişi,
 Uzaq görünürmü ordan yer sənə?!

Bu qıza bu boyda sevgi vermişən,
 Mənə də bir azca sevgi versənə.
 Səni də düşəsən mənim günümə,
 Sənin göyün olsun,
 quşun olmasın.
 İlahi, neyləsən, sən mənə eylə,
 İlahi, bu qızla işin olmasın

GEÇƏNİN BİR ALƏMİ

Sonra nə oldusa, yadıma gəlmir,
 Onu bilirəm ki, qanım qaynadı.
 Onu bilirəm ki, ruhum oynadı,
 Sonra nə oldusa, yadıma gəlmir.

Tez durub geyindim, çıxdım küçəyə,
 Küçə sizə sarı çəkirdi məni.
 Ulduz sizə sarı, ay sizə sarı,
 Gecə sizə sarı çəkirdi məni.

Gecədən, ulduzdan, aydan da betər,
 Ürək sizə sarı çəkirdi məni.
 Fələyə nə deyim, tutub qolumdan,
 Fələk sizə sarı çəkirdi məni.
 Küçənin, gecənin, ulduzun, ayın,
 Ürəyin sözündən çıxma bilmədim.
 Tanrının sözündən çıxma bilmədim,
 Fələyin sözündən çıxma bilmədim.

Alnıma toxundum, gördüm tərleyib;
 Dodağıma baxdım, uçuqdu gördüm.
 Bütün darvazalar gördüm bağlıdı,
 Sizin darvazanız açıqdı gördüm.

Keçdim darvazadan, çıxdım həyətə,
 Arzu, istək məni yaxalamışdı.
 Ulduz oyaq idi, ay oyaq idi,
 Tanrı oyaq idi göyün üzündə...
 Qapınızın zəngi yuxulamışdı.

Qapını oyatdım, zəngi oyatdım,
 Oyadım yuxudan zəngin səsini.
 Daha düşünmədim, fikirləşmədim
 İşin avandını, işin tərsini.

İş belə oldu ki, zəngin harayı,
 Yuxudan yarımçıq qaldırdı səni.
 Durna qatarında uçub gedirdin,
 Durna qatarından saldırdı səni.

Sən oyanan kimi, sən duran kimi,
 Əllərin oyanıb qalxdı yuxudan.
 Yastığın üstünə sərilib qalan,
 Tellərin oyanıb qalxdı yuxudan.

Çiyinlər oyandı -pambıq çiyinlər;
 Addımlar oyandı- kövrək addımlar.
 Nə gözəl olurmuş, Allah, yuxudan
 Yarımçıq duranda gözəl qadınlar.

Həmişəki kimi "eşş" eləmədin,
 Bir sözü çevirib beş eləmədin,
 Sağını-solunu eşləmədin,
 Yüyürdün qapıya, çatdın qapıya.

Uzandı işığa süd barmaqların,
 Evin süd işığı alışdı, yandı.
 Sonra nə oldusa, yadıma gəlmir,
 Sonra vaxt dayandı, zaman dayandı.

Sonra söndü evin süd işıqları,
 Elə bil əridi, çürüdü, getdi.
 Ulduzun yanına, ayın yanına,
 Tanrının yanına yeridi getdi.

O süd işığından nə qaldı bizə?
 Ağ yastıq, ağ döşək, ağ yorğanüzü.
 Sənin baxışının odu, alovu,
 Mənim baxışımın çinqısı, közü.

Od-oda qarışdı, alov-alova,
 Köz-közə qarışdı, çinqı-çinqıya.
 Əl-ələ qarışdı, barmaq barmağa,
 Dil dilə qarışdı, yanğı yanğıya.

Sən mənə dedin ki, lap elə belə?
 Mən sənə dedim ki, lap elə belə.
 Bu mənim telimdi, bu sənin telin.
 Axtara bilirsən, tapa bilirsən,

Axtar elə-belə, tap elə-belə.

Gecə çırpınırdı, gecə əsirdi,
 Gecə titrəyirdi, nə titrəyirdi,
 Sinəməz gecəni: -bu xoş keçəni
 Bir daş ütü kimi ütüləyirdi.

Gecənin sümüyü sürmə olmuşdu,
 Dişinə dəyirdi dişi gecənin.
 Bütün qitələri bölüşdürmüşdük,
 Biri bizim idi, beşi gecənin.

Sonra nə oldusa, yadıma gəlmir,
 Onu bilirəm ki, səhər açıldı.
 Onu bilirəm ki, əlim səyridi,
 Açıq pəncərədə baxdım səmaya
 Tanrı bizə baxıb gülümsəyirdi...

Yox

Rəhmətlik Sabir,
 rəhmətlik Məhəmməd Hadi,
 rəhmətlik Hüseyn Cavid
 küçəyə, bazara çıxardıb
 sabunlarını satdılar,
 tiyanlarını satdılar,
 köynəklərini satdılar,
 əlyazmalarını satdılar,
 ömürlərini satdılar,
 günlərini satdılar,
 nələri var satdılar,
 özlərini,
 ruhlarını yox!

Rəhmətlik Sabirdən,
 rəhmətlik Məhəmməd Hadidən,
 rəhmətlik Hüseyn Caviddən
 sonra gələn şairlər
 küçəyə, bazara çıxardıb
 özlərini, ruhlarını satdılar,
 amma ömürlərini, günlərini,
 əlyazmalarını, köynəklərini,
 tiyanlarını, sabunlarını yox!

Bizim bir tərəfimizdə özlərini,
 ruhlarını satmayan şairlər
 durub,
 bir tərəfimizdə özlərini,
 ruhlarını satan şairlər.

Biz qalmışıq arada.

Bir tərəfdə onlar,
 bir tərəfdə bunlar,
 bir tərəfdə həqiqət,
 bir tərəfdə yalan,
 bir tərəfdə şeir,
 bir tərəfdə siyasət,
 biz qalmışıq arada.

Bir əlimiz orda,
 bir əlimiz burda,
 bir ayağımız orda,
 bir ayağımız burda,
 bir gözümüz orda,
 bir gözümüz burda,
 biz qalmışıq arada.

Ara şairləri deyirlər bizə;
 biz bu aradan çıxmalıyıq,
 bu ardan çıxıb getməliyik,
 özü də o tərəfə - bu tərəfə yox,
 bir tərəfə -
 Sabir tərəfə,
 Hadi tərəfə,
 Cavid tərəfə.

O tərəfə ki
 satmalı olsaq
 sabunumuzu,
 tiyanımızı,
 köynəyimizi,

əlyazmamızı,
 ömrümüzü,
 günümüzü sataq,
 daha Sabirdən,
 Hadidən,
 Caviddən sonra gələn şairlər kimi
 özümüzü,
 ruhumuzu yox!

Yoxdu

Qaçıb bu dünyanın tamı,
 Ha gəzirəm o tam yoxdu.
 Məni çəkir ayağımdan,
 Qolumdan bir tutan yoxdu.

Mən həm yayam, mən həm qışam,
 Mən həm çöləm, mən həm xışam,
 Bir parça dəmirəm, daşam,
 Mənim anam, atam yoxdu.

Bu sayda adam içində,
 Bu soyda adam içində
 Bu boyda adam içində,
 Dərd deməyə adam yoxdu

Dünya

İsası qırıla, Musası qala,
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.
 Musası qırıla, İsası qala,
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Bozara-bozara boz ayı çıxsa,
 Şaxta ayı çıxsa, buz ayı çıxsa,
 Əlli günü çıxsa, yüz ayı çıxsa
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Nə deyir sökülən, bax, o dan yeri?
 Ayın ay yeri var, günün gün yeri,
 Suyun su yeri var, dəninin dən yeri
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Sünbül sünböldürsə, qıçalayacaq,
 Budaq budaqdırsa, haçalayacaq,
 Qurdu quzusunu parçalayacaq,
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Min il bağrımızı yarıb beləcə,
 Min il qanımızı sorub beləcə,
 Dəvə boynu kimi durub beləcə,
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Əzilsək, bir yerdə əzilməliyik,
 Düzülsək bir yerdə düzəlməliyik,
 Eldar, biz özümüzüz düzəlməliyik,
 Onsuz da bu dünya düzələn deyil.

Paltar var, baxıram üzü görünmür,
 Paltar var astarı üzündən qabaq.
 Baş var başkəsəni gəlib dünyaya,
 Doğulub dünyaya özündən qabaq.

Baş var, başkəsəni qabağındadı,
 Baş var, başkəsəni arxasındadı.
 Başkəsən o yanda imam donunda,
 Bu yanda peyğəmbər çuxasındadı.

Elə başkəsən var, elə gəzir ki,
 Elə bilirsən ki, nur topasıdı.
 Elə bilirsən ki, uca bir dağın
 Uca zirvəsində qar topasıdı.

Elə bilirsən ki, bir gözəl şitil,
 Bir gözəl toxumdu, bir gözəl dəndi...
 Elə bilirsən ki, başkəsən deyil,
 Elə bilirsən ki, başdüzəldəndi

